

СУЧАСНИЙ СТАН СОЦІОЛОГІЧНОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ

Роботу виконала
Студентка IV курсу 3 групи
ФПО
Багрій Олександра

ПЛАН:

Вступ

1. Особливості сучасної Української соціології
2. Формування соціологічних шкіл в Україні
3. Питання наукового спілкування
4. Створення соціологічної асоціації України
5. Соціологічна освіта в Україні

Висновки

Список використаних джерел

ВСТУП

- Сьогодні вітчизняна соціологія перебуває у стані визначення. За словами фахівців, вона ще не з'ясувала для себе, якою вона є, якою вона хоче стати і якою вона може стати. Сьогоднішній стан української соціології визначається, насамперед, загальною ситуацією у країні.

1. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІОЛОГІЇ

- Основна увага загалом зосереджена на вивченні змін, що відбуваються у нашому суспільстві, в Україні, ґенези цих змін і їх наслідки. Це – **перша особливість** сучасної української соціології.

-
- Друга – те, що вона почала щойно інституціалізуватися як самостійне суспільне явище.

-
- Третя особливість, притаманна розвитку вітчизняної соціології, це недостатня увага до неї з боку держави та суспільства, недостатнє фінансування та ін.

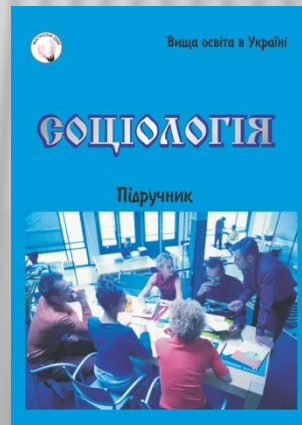

2. ФОРМУВАННЯ СОЦІОЛОГІЧНИХ ШКІЛ В УКРАЇНІ

- Розбудова соціологічної науки та освіти неможлива без збереження наукових шкіл. У 70-80-х роках, на думку фахівців, в Україні сформувалося кілька так званих соціологічних шкіл: школа київських соціологів, Харківська і Одеська.

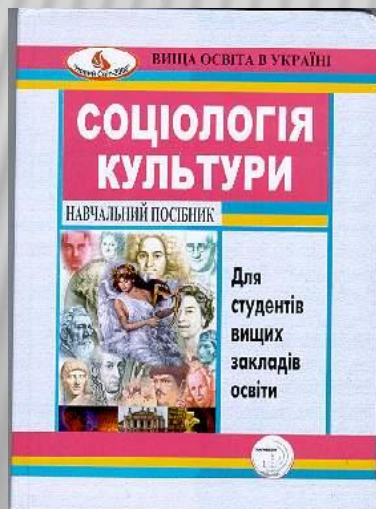
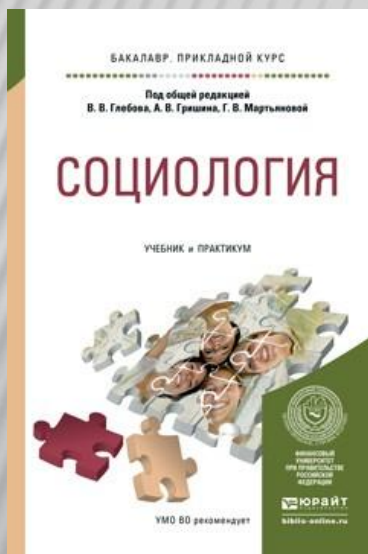
- Саме в цих містах (Київ, Одеса, Харків, Дніпропетровськ) в основній масі й досі виходять колективні та індивідуальні праці соціологів, наукові записки, збірники праць. Але це лише більш-менш "благополучні островки". Наукова робота на більшості вузівських кафедр вимагає подальшої

3. ПИТАННЯ НАУКОВОГО СПІЛКУВАННЯ

- І сьогодні залишається одним з найгостріших питань наукового спілкування. Організувати конференцію, провести семінар, "круглий стіл" тощо дуже важко з основної причини: слабкої інституалізації соціології, наукової спільноти, її комунікаційних механізмів.

Хоча за роки незалежності України з'явилися нові періодичні видання: "Генеза" (м. Львів), "Константи" (м. Херсон), "Современное общество" (м. Харків), "Розбудова держави", "Політичний портрет України", часопис "Політична думка" (м. Київ), все-таки, за браком коштів, вони ледь підтримують життя соціологічної науки

- Найважливішим досягненням у цій галузі стало заснування першого в Україні фахового видання "Соціологія: теорія, методи, маркетинг".

4. СТВОРЕННЯ СОЦІОЛОГІЧНОЇ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНИ

- У 1990 р. в Україні був сформований інститут соціології НАН України, в результаті реструктуризації Інституту філософії НАН України.

-
- Цього ж року було створено Соціологічну асоціацію України (САУ) - організацію, яка об'єднує науковців, спеціалістів та науково-дослідні колективи, які працюють у галузі соціології.
 - З 1993 р. вона є колективним членом Міжнародної соціологічної асоціації.

- Головною метою САУ є сприяння підвищенню професійного рівня та практичних цінностей соціологічних досліджень в Україні, захист законних інтересів соціологів та поширення соціологічних знань.

- Пріоритетними завданнями САУ визначено: розвиток вітчизняної соціології, виявлення проблем соціального розвитку України, сприяння професійній соціологічній освіті в Україні, розвиток наукових зв'язків та багато іншого.

5. СОЦІОЛОГІЧНА ОСВІТА В УКРАЇНІ

- Щодо соціологічної освіти в Україні, то це порівняно нова галузь вищої професійної освіти як соціального інституту держави. Її метою є створення, оновлення та поширення соціологічних знань і підготовка кваліфікованих фахівців.

- Тривалий час соціологічна освіта в Україні була відсутня з ідеологічних причин, і лише у 80-х роках утворюються перші кафедри соціології.

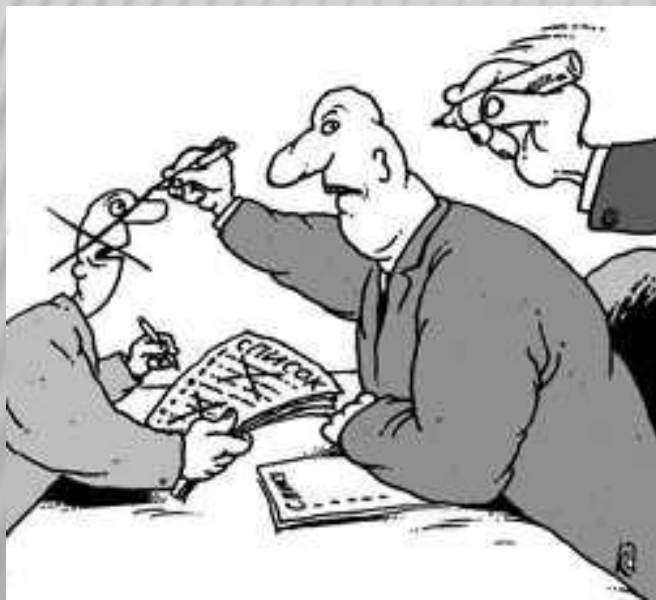
-
- Нині соціологічна освіта в Україні має певну мережу навчальних та науково-дослідних установ. Соціологів готують декілька державних університетів та інші вищі навчальні заклади, що мають соціологічні факультети або відділення на інших факультетах: Київський, Харківський, Одеський, Львівський, Дніпропетровський, Волинський університети, Києво-Могилянська академія та ін. Загалом у цих закладах навчаються і здобувають кваліфікацію кілька сотень студентів та близько сотні аспірантів.

- До соціології сьогодні у суспільстві панує великий інтерес, і це забезпечує високий престиж відповідних вузів, відділень, факультетів. Цілком логічно, що ринок реагує на цей попит і з'являються соціологічні факультети, відділення, спеціалізація у вузах. На перший погляд, такого роду активізацію можна вітати, однак у зв'язку з цим виникають і суттєві негативні тенденції.

-
- Насамперед – поява соціологічних відділень у тих вузах, спеціалізація яких ніяк не в'яжеться із соціологією. А звідси - інша особливість: відсутність відповідних умов для підготовки соціологів на багатьох новостворених факультетах та відділеннях, що виявляється, передусім, у тому, що бракує кваліфікованих викладачів, здатних забезпечити якісну підготовку, недостатньо укомплектовані соціологічною літературою бібліотечні фонди, відсутня належна технічна база, бази набуття практичного досвіду.

-
- Небезпроблемною залишається і система післядипломної підготовки соціологів, де мають місце аналогічні явища.

-
- Сьогодні на соціологію попит. Причиною цього є те, що соціологічні дослідження почали проводитися на комерційній основі, спостерігається прагнення з боку правлячої влади і тих, "хто платить", "закупити" соціологію.

-
- В Україні створена велика кількість соціологічних центрів, інститутів, груп окремих осіб, які проводять опитування громадської думки, моніторинги, маркетингові дослідження, і, на жаль, не завжди на професійному рівні.

-
- Актуальним є створення навчальних та методичних посібників з соціології, які виступали б і функцією експертної оцінки теоретичних та емпіричних результатів науки. Заслугує уваги і формування міцної академічної соціології, яка має стати в авангарді розвитку цієї науки.

ВИСНОВОКИ

- Отже, соціологія в Україні, як в системі науки, так і в системі освіти, переживає своє становлення, перебуває у стані пошуку своєї ідентичності. І перш за все, потребує більшої уваги з боку держави та суспільства.

-
- Отже, перед інститутом науки постає ряд завдань щодо удосконалення соціологічної освіти, формування у суспільстві соціологічного мислення, масової підготовки спеціалістів-соціологів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Воловин В. Соціологічна освіта в Україні // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1998, № 1-3.
- Капитонов Э. А. Советская социология. – Т. 1, 2. – М., 1982.
- Осипов Г. Б. Теория и практика социологических исследований в СССР. – М., 1979.
- Чангли Б. А. Очерк истории социологической мысли в СССР. – Л., 1972.
- Шульга М. О. Українська соціологія в пошуках самоідентичності // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2000, № 2.